

XXVII. redna glavna skupščina.

Dne 26. prosinca t. l. zvečer se je vršila letošnja glavna skupščina društva „Pravnik“. Otvoril jo je predsednik g. dr. Danilo Majaron ob 1/29. in najprvo pozdravil navzoče društvenike ter poročevalca „Slov. Naroda“ in „Laibacher Zeitung“. Tajnik prečita pismeni pozdrav tržaške podružnice. Nato se je prestopilo k dnevnemu redu.

I. Nagovor načelnika.

Slavna skupščina!

Ravno danes pred 25. leti zbralo se nas je 34 slovenskih pravnikov v stari mestni dvorani. Večina izmed tedaj navzočih so pomrli; kar nas je ostalo še živih, smo se postarali za 25 let. Prišli smo bili vsi, starejši in mlajši, z navduševalno zavestjo, da izpolnimo veliko dolžnost svojega poklica in srca svojega. Nagovoril nas je deželnosodni svetnik Ivan Vencajz in nam naznanil v imenu osnovalnega odbora, da so pravila za društvo „Pravnik“ oblastveno priznana in da imajo pravniki slovenskega naroda svoje zakonito društvo. V iskrenih besedah nam je razložil pomen in namen novega društva. Nato smo izvolili vzklíkoma za društvenega načelnika: odvetnika dr. Frana Papeža, v odbor pa so bili po listkih izvoljeni iz Ljubljane: drž. pravdnika substitut in državni poslanec dr. Andrej Ferjančič, notar Ivan Gogola, finančne prokurature pristav Emil Gutmann, dež. sod. pristav Anton Levec, odvetniški kandidat dr. Danilo Majaron, dež. sod. svetnik Karel Pleško, dež. sod. svetnik Ivan Vencajz, nadalje avskultant dr. Janko Babnik v Litiji, odvetnik dr. Janko Serbec v Mariboru in dež. sod. svetnik Bogdan Ternovec v Trstu. Za preglednika računov sta bila izvoljena dr. Fran Munda, odvetnik, in dr. Jernej Zupanec, predsednik notarske zbornice, v Ljubljani.

To je bila ustanovna skupščina društva „Pravnika“, ki si je v svojih pravilih postavilo za temeljni smoter: gojiti pravne in državne vede s tem, da izdaja strokovni list v slovenskem jeziku, da pospešuje izdavanje zbirk zakonov in drugih strokovnih knjig v slovenskem jeziku, da si osnuje strokovno knjižnico in da prireja predavanja in razprave na društvenih shodih.

Današnja glavna skupščina stoji torej ob koncu društvene petindvajsetletnice in ob začetku nove dobe. Ni mi dana naloga, da bi v svečanostni besedi govoril o vsej prošlosti našega društva, vendar pa mi bodi dovoljeno, da s skromnimi stavki opozorim že danes na osnovne ideje in dela društva „Pravnika“ v prešlem četrtnetju.

Naši predniki, ki so zasnovali naše društvo, so vedeli, zakaj so to storili. Ustanovitev „Pravnika“ je bila predvsem živa praktična potreba.

Leta 1882. je bila izšla znana jezikovna naredba ministra dr. Pražáka, s katero se je odločno zaukazalo izvrševanje čl. XIX. drž. osn. zak. tudi za slovenski jezik v sodnih uradih; raba slovenskega jezika, ki je bila še malo prej nedovo-

ljena, ki je po vrhovnosodnem judikatu povzročila celo ničnost postopanja, ta je prišla naenkrat do svoje zakonite veljave in slovensko uradovanje ni bilo več izjema, temveč je postalo pravilo po mnogih okrajih, koder prebivajo Slovenci. Slovenski pravniki pa so bili na vse to zelo nezadostno pripravljeni. Njihovo tedanje glasilo „Slov. Pravnik“, ki ga je izdajal dr. Moše in urejeval dr. Tavčar, je prenehalo izhajati koncem l. 1883., torej ravno ob času, ko ga je bilo najbolj potreba. Nasprotniki slovenskega uradovanja, katerih je bilo v sodni birokraciji še več kot dovolj, so seveda izkoriščali ta nedostatek in porogljivo trdili, da niti ni sredstev za slovensko uradovanje. Potrebo slovenskega pravniškega lista so uvideli celo višji sodni uradniki v Ljubljani, ki sicer niso bili slovenskega mišljenja, ter so nagovorili dr. Mošeta, da je začel l. 1888. zopet izdajati „Slov. Pravnik“, obenem pa odlično sodelovali pri tem letniku. Toda tudi ti so omahnil, in „Slov. Pravnik“ bi bil gotovo zopet prenehal izhajati, da ni prišla in se obistinila rešilna misel.

Slovenski pravniki so uvideli, da edino-le stanovitno združenje pravniških sil more jamčiti za obstanek pravniškega glasila in da treba tudi Slovincem pravniškega društva, kakršno so že imeli v isti namen n. pr. Čehi v Kraljevini in posebej na Moravskem, potem zlasti tudi Hrvatje, torej narodi, veliko bolj močni celo z lastnim vseučiliščem.

Da se je osnovateljem našega društva ta namen popolnoma posrečil, konstatujemo lahko z velikim zadoščenjem, kajti slovenski pravniški list je v resnici izhajal kot lastnina društva „Pravnika“ vseh 25 let društvenega obstanka. Če bi društvo ne imelo pokazati nič drugega, kakor 25 letnikov „Slov. Pravnik“, ki je bil po svoji ureditvi in vsebini v marsičem enakovrsten pravniškim listom drugih narodov v nerazmerno ugodnejšem položaju, — bilo bi že to dovolj, da se mu kot kulturni instituciji izreka polno priznanje!

Osnovatelji društva so smatrali nadalje za najnujnejšo nalogo, da se izda slovenska pravna terminologija. O potrebi takega slovnika za pravno prakso in slovensko pravno slovstvo ni treba govoriti. S posebno vnamo so se društveniki takoj lotili tega dela in izpisovali termine iz raznih zakonikov. Gradivo je uredil društveni odbornik dr. Babnik in že leta 1894. je izšla v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne nemško-slovenska pravna terminologija. Danes ta dan je že pošla in gotovo je, da druge popolnjene ne bo, če se ne zavzame zanjo čimprej društvo „Pravnik“.

V programu društva je bila tudi iz prvega začetka priročna „zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku“, podjetje, o čigar potrebi tudi ni treba besede izpregovoriti. Koj v prvih dveh letih društvenega obstanka sta izišla I. zvezek s kazenskim zakonom in II. zvezek s kazensko-pravdnim redom. Potem je izdalo društvo l. 1902. III. zvezek z izvršilnim redom; l. 1906. IV. zvezek s civilno-pravdnimi zakoni; l. 1908. V. zvezek z zakoni o javnih knjigah, ne le v slovenskem, temveč tudi hrvaškem jeziku; l. 1910. VI. zvezek s predpisi o nespornih pravnih stvareh in VII. zvezek z državnimi osnovnimi zakoni.

Gotovo je, da bi eden ali drugi zvezek ne bil danes na razpolago in znabiti bi zbirke celo morali pogrešati, da ni bilo društva „Pravnika“, ki je obračalo tudi na to svojo skrb in dajalo urednikom moralno ter gmotno podporo.

Delovanje društva v zadnjih 25. letih po zmislu teh treh prvotnih poglavitnih nalog oznanjajo torej vidni spomeniki, ki razširjeni po slovenskem ozemlju služijo pravnikom v njih kulturnem delovanju.

Omenjene tri poglavitne naloge pa še davno niso končane, ker sploh ne morejo biti končane. Dokler bo kaj slovenskega pravištva, zahteval bo njegov ugled in poklic, da izhaja njegovo strokovno glasilo v duhu časovnega in narodovega napredka. Vedno prenavljanje pravnega polja in narodovega izražanja zahteva sporedno literarno delovanje pravnika. Tako ostanejo še nadalje naloge našega društva glede izdavanja „Slov. Pravnika“, glede pravne terminologije in glede zbirke zakonov v slovenskem jeziku. Te naloge bodo tem širše, ker se je vzel v program tudi ozir na hrvaško uradovanje v Istri in Dalmaciji, najprej dejansko, zadnji čas pa tudi programatično v premenjenih društvenih pravilih.

Poleg teh nalog je izpolnjevalo naše društvo tekom zadnjih 25 let tudi druge uvaževanja vredne stanovske in kulturne naloge, kakor je to razvidno iz bogate kronike vseh društvenih let. Predaleč bi segalo, če bi hotel navajati, četudi le važnejše dogodke.

Lepo, tudi za bodočnost pomenljivo znamenje je, da je v društvu vseh 25 let vladala kolegialna sloga. Niti na glavnih skupščinah, niti na drugih društvenih shodih ni prišlo do nobenih nespornostov, še manj pa do sporov. Društvo je tudi na svojih izletih, katerih je bila osobito prvi čas lepa vrsta, pripomoglo, da so se slovenski pravniki spoznavali in zbliževali. Društvo je gojilo stike z jezikovno najbližjim pravičkim društvom v Zagrebu, kakor sta se glasili obeh društev radi ozirali drugo na drugo.

Vse to je pripomoglo, da društvo uživa ugled in zaupanje pri svojih društvenikih, pa tudi v širših krogih. Predsodki, ki so se prva leta obračali proti društvu, so izginili, ker je društvo s svojim delovanjem pokazalo, da se drži strogo svojih pravil in da ima edino-le stvarne, znanstvu in praksi ustrezajoče tendence. Isto je trditi tudi o društvenem glasilu „Slov. Pravniku“, kateremu so se radi tega izrekala že raznokrat priznanja.

Premoženje društva se je razvijalo ugodno. Dobivalo je tudi subvencije za izdajo terminologije, zadnjo in najizdatnejšo podporo od Zveze slovenskih odvetnikov.

Število članov je bilo različno v različnih dobah. V drugem letu društvenega obstanka je bilo 174 članov, potem je število nekoliko padalo, pa se zopet dvignilo v različnih letih. Zadnji čas pa se je osobito po zaslugi novih društvenih poverjenikov tako lepo pomnožilo, da je znašalo začetkom tega leta 216:

Najlepše pa je, nekako vezilo za petindvajsetletnico, dejstvo, da se je v prošlem mesecu ustanovila posebna podružnica našega društva z okoli 70 člani v Trstu, kjer sta ob ustanovitvi društva „Pravnika“ bila poleg Bogdana Ternovca samo dva avskultanta naša člana. Poroča se pa tudi, da se v kratkem osnujeta društveni podružnici še v Gorici in v Celju.

To naj, gospoda moja, zadostuje za kratek pregled društvene 25letne prošlosti. Omenjeno je le poglavitno, pa to je dovolj, da se hvaležno spominjamo onih mož, ki so nam to društvo zasnovali, in tudi onih mož, ki so mu ves čas pomagali do vzleta v pravi smeri. To je tudi dovolj, da se lahko veselimo storjenega dela.

Ob 25letnici ne more biti lepše zavesti, kakor je ta, da društvo po svojih močeh ni opešalo, marveč je še vedno krepkega stasa, zdravega duhá in vztrajne volje. To pa so svojstva, ki jamčijo za nove uspehe v novi dobi. Odbor, ki je srečen, da v tem času stoji na čelu društva, želi od srca, da bi se društvo tudi v bodoče ponašalo s čim večjimi uspehi v korist domačega pravoznanstva in v prospeh izvrševanja vzvišenih praviških poklicev!

Nagovor načelnikov je bil sprejet z živahnim odobravanjem, na kar je načelnik naznanil, da bo odbor stavil pri peti točki dnevnega reda primerne nasvete glede proslave društvene petindvajsetletnice.

II. Letna poročila.

a) Društveni tajnik g. dr. Mirko vitez Grasselli je prečital naslednje poročilo:

Slavna glavna skupščina!

Na XXVI. redni glavni skupščini izvoljeni odbor se je v svoji seji dne 14. februarja 1913 konstituiral tako-le: dr. Danilo Majaron, načelnik; dr. Oton Papež, načelnika namestnik; dr. Mirko vitez Grasselli, tajnik; dr. Josip Lavrenčič, blagajnik; Božidar Bežek, knjižničar; v nadzorstvo društvenega glasila so bili izvoljeni dr. Oton Papež, dr. Fran Mohorič in Ivan Škarja.

Društvo je imelo koncem lanskega leta 1 častnega člana in 201 rednega člana; tekom leta je pristopilo 74 novih članov, odpadlo pa vsled smrti in izstopa 14 članov, tako da znaša koncem leta 1913 število članov: 1 častni član in 262 rednih članov. Opozoriti moram, da v številu 74 na novo vstopivših članov še niso šteti oni tržaške podružnice in seveda tudi ne oni, ki so pristopili društvu po novem letu. Vseh teh je tudi približno 60—70, tako da se je število članov tekom dobrega leta skoraj podvojilo. Z zadovoljstvom moramo poudarjati to okolnost, zlasti radi tega, ker se ena glavnih nalog odbora, — katero bo pa novi odbor tudi moral vzeti v svoj program — to je sistematična propaganda za pristop novih članov radi nepričakovane zaposlenosti odbora in njegovih članov letos še ni dala izvesti v tem obsegu, kakor bi si bil odbor to želel.

Umrli so dolgoletni člani gg. dr. Josip Kušar, odvetnik v Kranju; dež. sod. svet. v p. J. P. Vencajz, odvetnik v Ljubljani; Matej Andrejevič Trnovec, c. kr. dvorni svetnik v pokoju v Trstu in Josip Prevec, c. kr. okrajni sodnik v Logatcu. Umrlih se je društveno glasilo več ali manj obširno spominjalo.

Odbor je imel tekom leta 26 sej, razen tega se je vršila poleg redne glavne skupščine dne 12. februarja 1913 tudi izredna glavna skupščina dne 11. avg. 1913. V kroniki društva „Pravnik“ znači število 26 rednih letnih sej in dveh glavnih skupščin rekord — katerega pa bo lekoče leto, kakor vse kaže, še posekalo, ker čaka novi odbor še ogromno delo.

Le v prvi seji dne 14. februarja 1914 je sklenil odbor, da se na sedežih vse zbornih sodišč ustanove poverjeništa ter imenoval zaeno poverjenike in sicer za Celje g. dr. Juro Hrašovca, odvetnika v Celju; za Celovec dr. Janka Brejca, odvet. tam; za Gorico g. dr. Gregorja Žerjava, odvet. kandidata v Go-

rici; za Maribor dr. Franjo Rosina, odvetnika v Mariboru; za Novo mesto gosp. dež. sod. svetnika Toporiša in za Trst-Rovinj odvetniškega kandidata dr. Egona Staréa.

Ideja poverjeništev je padla na rodovitna tla; že v prvi polovici leta so pogajanja društvenega odbora z gospodi poverjeniki dospela tako daleč, da je naprava poverjeništev zadobila konkretnjšo obliko v nameravani ustanovitvi društvenih podružnic, ki naj bi poslovale na sedežih vseh zbornih sodišč hrvatsko-slovenskega ozemlja.

V to svrho je bilo treba premembe pravil; sklicala se je izredna glavna skupščina na dan 11. avgusta 1913 v Ljubljano. Skupščina je enoglasno odobrila premembo pravil, kakor jo je predlagal g. društveni predsednik po dogovoru z nekaterimi gospodi poverjeniki. Nova pravila je ministrstvo za notranje zadeve odobrilo z razpisom z dne 1. oktobra 1913 št. 36.504.

Trije poverjeniki so posebno uspešno delovali, to so tržaški poverjenik dr. Egon Staré, goriški dr. Gregor Žerjav in celjski dr. Juro Hrašovec; uspeh njihovega požrtvovalnega in rodoljubnega delovanja je, da imamo v Trstu že jako agilno podružnico, ki se je ustanovila dne 21. decembra 1913, med tem ko se v Gorici podružnica ustanovi še ta mesec, v Celju pa, kakor smemo upravičeno pričakovati, še tekom tega leta. Morda se v istem času posreči ustanoviti še tudi podružnico v Novem mestu in Mariboru.

Poročilo o ustanovitvi tržaške podružnice prinaša letošnja prva številka „Slovenskega Pravnika“ na strani 29; tudi dnevno časopisje je o stvari obširno poročalo.

Zato bodi tu-le na kratko omenjeno, da se je ustanovnega občnega zbora udeležila deputacija centralnega društva (dr. Švigelj, dr. Babnik, dr. vit. Grasselli, dr. Tomšič), da šteje podružnica nad 50 članov in da se je podružnični odbor konstituiral tako: načelnik dr. Matej Pretner, načelnika namestnik d. s. svet. Matej Primožič, dr. Boštjančič prvi tajnik, dr. Sušanji drugi tajnik, dr. Egon Staré blagajnik, dr. Volčič knjižničar in odborniki dež. sod. svetnik dr. Dougan, dr. Slavik, dr. Šavnik.

Po pravilih spada med poglobitve naloge društva Pravniki izdajanje strokovnega lista in prirejanje izdaj zbirke zakonov.

Društveno glasilo „Slovenski Pravek“ je izpolnilo letos svoj trideseti letnik, torej tudi nekak jubilej. Urednik lista je gosp. dr. Danilo Majaron, kot sourednika poslujeta sod. svet. Bežek in okr. sod. dr. vitez Grasselli.

List dobivajo člani brezplačno, poleg tega ima list 151 naročnikov; ker pridejo poleg 4 dolžnostni eksemplari, 9 eksemplarov v zameno in 15 brezplačnih eksemplarov, dosedanja naklada 500 izvodov z ozirom na naraščajoče število članov ne bo zadoščala in se naklada zviša na 600 izvodov. Tiskarna je zvišala radi znanega tarifnega boja v tiskarski obrti ceno za tisk, tako da bomo pri listu upoštevali tudi višjo naklado računali za prihodnje s precejšnjo novo obremenitvijo. Le če se število članov v še večjem številu množi kakor dosedaj, bo mogoče izhajati z dosedaj nastavljenimi naročninami, sicer se bo morala zvišati.

Vesel pojav naraščajočega zanimanja za društveno delovanje in zlasti za njegovo glasilo najti je v tem, da se je število sotrudnikov tekom leta nepričakovano pomnožilo. Še predlansko tajnikovo poročilo se v tem oziru bridko

pritožuje, češ da mora urednik sam s petimi sotrudniki zdržavati in izdajati ves list. Danes šteje list več kakor štirideset več ali manj stalnih sotrudnikov in kaže izkušnja najzadnjega časa, da se bo posrečilo uredništvu pridobiti še več sotrudnikov tudi iz takih panog pravne vede, ki se pri nas dosedaj znanstveno-literarno skoro prav nič niso obdelovale. Med svoje sotrudnike pa šteje „Slov. Pravnik“ nastopne gospode: dr. Rudolf pl. Andrejka, dr. Friderik Babnik, Božidar Bežek, dr. Dermota, dr. Metod Dolenc, dr. Erih Eberl, dr. Milan Gorišek, dr. Fran Goršič, dr. Mirko vitez Grasselli, dr. Juro Hrašovec, Ivan Kavčnik, dr. V. Kisovec, dr. Al. Kobal, Jakob Kogej, dr. Josip Lavrenčič, dr. Lapajne, dr. Karel Laznik, dr. Lipold, dr. Danilo Majaron, dr. Fran Mohorič, dr. Avgust Munda, Miho Obuljen, dr. Edvard Pajnič, dr. Oton Papež, dr. Vladislav Pegan, dr. Janko Polec, dr. J. Polenšek, Matej Primožič, dr. I. Pučnik, dr. A. Rakun, dr. Fran Rosina, dr. Ignacij Rutar, dr. Otokar Rybač, dr. Pavel Skaberne, Ivan Skarja, dr. Hubert Souvan, Janko Sernec, dr. Anton Švigelj, Alojzij Trstenjak, Fran Višnikar, dr. Josip Wilfan, dr. Fran Windischer, dr. Fran Zupanc, dr. Greg. Žerjav, dr. Žirovnik in Žun Valentin.

Na iniciativo g. ministerialnega tajnika dr. pl. Andrejke razširi se rubrika „Osebne vesti“ v „Slov. Pravniku“ tako, da bo list za naprej prinašal na podlagi uradnih novin in strogo točno vsa naznanila, ki se tičejo pravnških imenovanj, otvoritev pisarn, preselitev, odlikovanj i. t. d., kolikor se nanašajo na Slovence in slovensko-hrvatsko ozemlje sploh. Ni mi treba povdarjati, kake važnosti je ta uvedba in kako živi potrebi odgovarja tak izkaz.

Kar se tiče vsebine, menim, da „Slov. Pravnik“ pretečeno leto ni zaostajal za svojimi predniki, prepričali se bodele o tem, če primerjate kazalo v letošnji sklepni številki s kazali prejšnjih letnikov.

Zbirka društvenih zakonov je dospela do sedme knjige. Pripravlja se kot VIII. knjiga občni državljanski zakon, kot IX. trgovski zakon in menični red. Slednje urejuje g. svet. tajnik dr. Janko Polec; na razpolago mu je Škofičev prevod in pa bogati material, katerega je pripravil svetnik Regally povodom prevajanja občnega državlanskega zakona. Gosp. dr. Polec upa svoje delo prav hitro, morda še tekom tega leta dokončati.

Isto velja o prevodu obč. drž. zakonika. Gospodje, ki čitate „Razne vesti“ v „Slov. Pravniku“ ste poučeni o tem, kako je s tem prevodom. Ker vlada za ta prevod upravičeno zanimanje, bodi mi dovoljeno, da na kratko še tudi na tem mestu poročam v tej zadevi. Gosp. sodni svetnik Regally priredi prevod občnega državlanskega zakonika z judikati in pravoreki. Razen tega se sprejmo v tekst v petitu inanjši zakoni, naredbe in dvorni dekreti v obsegu a la Manz in Geller. V dodatku se prirede 1. zakoni o denarstvu, 2. o posebnem zakonskem pravu, 3. o razlastitvenem pravu, 4. zakon o zasilnih potih, 5. zakoni o posebnem dednem pravu (domačijsko) pravo, 6. zakoni in naredbe o prepovedanih pogodbah 7. izpodbijalni zakon, 8. zakon o kupčijah na obroke. Razen slednje navedenih dveh zakonov in nekaterih oprem pri obč. drž. zakonu od §-a 917. naprej je sedaj ves material odboru na razpolago.

Z ozirom na izredno važnost občnega državlanskega zakona, posebno glede terminologije, tehničnih izrazov i. t. d. je odbor sestavil posebno komisijo, ki sedaj revidira ves prevod. Ta revizija je dospela do §-a 422. k. z. Material,

katerega pripravi komisija, izroča se še jezikoslovcu g. prof. Lokarju, ki je to recimo sklepno revizijo že tudi dovršil do š-a 199. o. d. z.

Vse to delo se razvija tako, da je pričakovati, da izide tekom leta 1914 o. d. z. v zgoraj načrtanem obsegu.

Gospod prevajatelj in društveni odbor sta si nujnosti zadeve v svesti; material je pa ogromen in silno težaven. Zato pa smemo upati, da dobimo s tem zakonom nekaj tako dovršenega, kakoršnega dosedaj še ni bilo.

V pretečenem letu je društvo postavilo blagopokojnemu dr. Edvardu Volčiču na novomeškem pokopališču krasen nagroben spomenik. Popis spomenika glej na strani 283 št. 12 „Slov. Pravnika“ ex 1912. Načrt za spomenik je napravil J. Vavpotič, kamnoseška dela je izvršil J. Lukšič. Kolavdacijo sta po odborovem nalogu izvršila g. sod. svet. Josip Žmavec in dr. Štefan Kraut. Vdova dr. Volčičeva se je odboru v genljivem pismu zahvalila ter obenem prosila za ureditev dr. Volčičeve knjižnice, kar se zgodi.

Po svojem predsedniku in podpredsednikn se je odbor dne 17. februarja 1913 udeležil posvetovanja o reformi naših gimnazij. Odbor je bil tudi zastopan v deputaciji, ki se je v tej zadevi zglasila pri ekselenci gospodu deželnem predsedniku.

Zvesti našim načelom smo tudi pretečeno leto gojili kar najintenzivnejše stik zlasti s hrvaškim, pa tudi z ostalim slovanskim pravoznanstvom. Naj v tem oziru le navedem spise in notice o ljudskih vseučiliških predavanjih v Zagrebu, o predavanjih na zagrebški univerzi, o novem hrvaškem strokovnem glasilu, „Pravnik“, o delovanju pravičkoga društva v Zagrebu in Pravniške jednote v Pragi, o sestanku hrvaških pravnikov v Osjeku, o delovanju društva odvjetnika v kraljevini Hrvatskoj, o hrvatski zakonodaji i. t. d. Ne tajim pa, da se ne bi dalo v tem pogledu še veliko več storiti; upam in za svojo osebo sem prepričan, da bo društvo „Pravnik“ prav kmalu tudi v tem oziru smelo kazati na pozitivne uspehe. S tem sem vam, gospoda moja, podal kratko sliko odborovega delovanja v preteklem letu in prosim da blagovoli slavna glavna skupščina to poročilo vzeti naznanje.

Skupščina je vzela to poročilo z odobravanjem na znanje, potem ko se je bila dvignila raz sedeže v čast spominu lani zamrlih članov.

b) Društveni blagajnik g. dr. Josip Lavrenčič je predložil o blagajniški upravi društva „Pravnik“ v Ljubljani za leto 1913 naslednji

r a č u n.

A. Denarni promet.

Dohodki :

Članarina in naročnina	do 1. 1912	2813 K 50 h	
„ „ „	za „ 1913	2421 „ — „	
„ „ „	„ „ 1914	170 „ — „	5404 K 50 h
Prenos . .			5404 K 50 h

Odnos . . .	5404 K 50 h
kupnina za prodane letnike in številke „Slov. Pravnika“	72 „ 17 „
kupnina za izvršilni red	48 „ 75 „
kupnina za „Državni osnovni zakon“	358 „ 10 „
kupnina za razpravo „Iz delovanja mladinskega sodnika“	4 „ 04 „
obresti glavnice pri Spl. kred. društvu v Ljubljani	152 „ 04 „
razni dohodki	11 „ — „
skupaj	6050 K 60 h
K temu je prišteti prebitek iz l. 1912	2094 „ 40 „
Vsi dohodki znašajo torej	8145 K — h

Izdatki:

Uredniški in sotrudiški honorar za l. 1912	258 K 50 h
„ „ „ „ „ „ 1913	1091 „ — „
za knjižnico: račun iz l. 1912	96 K 60 h
„ „ „ „ „ 1913	107 „ 25 „
za tisk „Slov. Pravnika“ in tiskovine za l. 1912	974 K 40 h
„ „ „ „ „ „ „ 1913	1804 „ 80 „
za časopise	80 „ — „
nabiralnina	63 „ 80 „
provizija poštne hranilnice	7 „ 98 „
pristojbinski namestek	21 „ 86 „
upravni stroški odbora	96 „ 05 „
razno (papir, tožni stroški, odpisi, i. t. d.)	164 „ 95 „
skupaj	4767 K 19 h
Ako se od dohodkov po	8145 „ — „
odštejejo, izdatki po	4767 „ 19 „
ostane prebitek v znesku	3377 K 81 h

Denarni promet je znašal tedaj 12912 „ 19 „

B. Državni osnovni zakoni. (Zbirka VII.)

Račun dohodkov in izdatkov.

Dohodki:

Leta 1910 sprejete kupnine	164 K 70 h
„ 1911 „ „	151 „ — „
„ 1912 „ „	29 „ 58 „
„ 1913 „ „	358 „ 10 „
skupaj	703 K 38 h

Izdatki:

Leta 1910 izkazani izdatki za vezavo, tisk in upravne stroške	1532 K 33 h
„ 1911 izdatki za poštino	— „ 60 „
„ 1912 pisatelju izplačan honorar	200 „ — „
„ 1913 iztrjevalni in upravni stroški	58 „ 92 „
skupaj	1791 K 85 h
Ako se z izdatki primerjajo dohodki po	703 „ 38 „
ostane primanjkljaja	1088 K 47 h
ki se popolnoma pokrije s knjižno zalogo v vrednosti po 1912 K	
in terjatvami na kupninah	18 „ 1930 „ — „
tako, da izkazuje zbirka VII. po odbitku primanjkljaja	1088 „ 47 „
še preostanek v dobro	841 K 53 h

C. Izvršilni red. (Zbirka III.)

Aktiva:

Čisti prebitek izkazan l. 1912	272 K 48 h
l. 1913 sprejete kupnine in plačani zaostanki	48 „ 75 „
skupaj	321 K 23 h

Ta znesek je zapopaden v gotovini po 3148 K, naloženi pri Spl. kred. društvu v Ljubljani.

K temu je prišteti še knjižno zalogo v vrednosti	1798 „ — „
tako, da izkazuje zbirka III. imovine	2119 K 23 h
Pasiv ni.	

D. Občni državljanski zakonik. (Zbirka VIII.)

Aktiva:

Terjatev proti prevajalcu	200 K — h
Pasiv ni.	

E. Sklad za dr. Volčičev spomenik.

Leta 1912 izkazani dohodki	796 K 40 h
„ 1913 darovi	10 „ — „
skupaj	806 K 40 h
Izdatki za načrt in spomenik skupno	746 „ 40 „
ostanek po	60 K — h
je naložen pri Spl. kred. društvu.	

F. Premoženje.

Aktiva:

Pri Spl. kred. društvu v tek. računu št. 295 naloženo 3148 K — h	
v poštni hranilnici št. 63715	202 „ 84 „
v roki blagajnika	26 „ 97 „ 3377 K 81 h
Prenos	3377 K 81 h

	Odnos . . .	3377 K 81 h	
ostanek dr. Volčičevega sklada, naložen pri Spl. kred. društvu . . .	60 „ — „		
zaostale članarine in naročnine do 1912	395 „ — „		
„ „ „ „ za 1913	1569 „ — „		
zaloga izvršilnega reda (zbirka III.)			
173 vezanih izvodov à 4 K	692 K		
248 nevezanih izvodov à 3 K 25 h	806 „	1798 „ — „	
zaloga državnih osnovnih zakonov (zbirka VII.)			
478 vezanih izvodov à 4 K	1912 „ — „		
terjatve na kupninah za zbirko VII.	18 „ — „		
73 izvodov „Iz delovanja mladinskega sodnika“ à 20 h	14 „ 60 „		
vrednost knjižice	800 „ — „		
inventar	386 „ — „		
terjatev proti prevajalcem	200 „ — „		
skupaj	10530 K 41 h		

Pasiva:

terjatev mestne občine ljubljanske na posojilu	2700 K — h	
ostanek računa Narodne tiskarne	156 „ 50 „	
za l. 1913 neizplačan honorar	165 „ — „	
račun knjižarne Manz	16 „ 10 „	
skupaj	3037 K 60 h	
Ako se od akt. premoženja po	10530 K 41 h	
odbijejo pasiva po	3037 „ 60 „	
ostane čistega premoženja	7492 K 81 h	

Poročilo se je z zadovoljstvom odobrilo in na znanje vzelo.

c) Poročilo knjižničarja g. dež. sod. svet. Božidarja Bežka.

Slavna glavna skupščina!

Poročilo o društveni knjižnici pač ne more biti obširno, ker so bile nabave novih knjig v preteklem letu dokaj skromne. Poleg strokovnih listov, katere prejema uredništvo „Pravnika“ največ v zameno, nabavile so se zlasti izdaje obč. drž. zakonika v češkem, poljskem, hrvaškem, srbskem in laškem jeziku. Te izdaje rabi društveni odbor kakor nekaj kupljenih besednjakov pri reviziji prevoda tega zakonika na slovenski jezik.

Lepo darilo je prejela knjižnica od gospoda notarskega kandidata Frana Krisperja, ki je izročil društvu več zbirk zakonov, nekaj celo takih, ki imajo radi svoje redkosti precejšnjo vrednost. Te zbirke so: „Gesetze und Verordnungen im Justizfache“ iz let 1781, 1784—1788, 1790, 1791, 1798—1817, 1826, 1830, — dalje po en zvezek enakih zakonov cesarjev Frana II. in Ferdinanda I, potem 43 zvezkov „Provinzialgesetzsammlung für das Laibacher Gouvernement Gebiet für Krain und den Villacher Kreis“, — sedem zvezkov „Jahrbuch für Rechtspflege und Verwaltung“ (Dr. Leo Geller I. do VII. letnik) — potem 12 zvezkov „Državni zakonik in vladni list za kronovino Kranjsko“ od leta 1849. dalje in

končno nekaj nevezanih letnikov „Gerichtshalle“. Za to darilo se izreka gosp. darovatelju topla zahvala.

Društvena knjižnica je nastanjena v justični palači, deloma²jo ima uredništvo „Pravnika“. Prostor in hrambe pa ne zadoščajo v nobenem oziru, vsekakor bo treba skrbeti za primernejši prostor kakor za obsežnejše hrambe.

Načelnik predlaga, da se g. notarskemu kandidatu Franu Krisperju izreče pismena zahvala skupščine za podarjene knjige. Soglasno sprejeto.

III. Poročilo preglednikov računov.

Za zadržana preglednika računov je gospod dr. Janko Žirovnik poročal, da soglašajo blagajnikovi računi s knjigami in drugimi dokazili ter predlaga, da naj se podeli absolutorij gospodu blagajniku in celemu odboru. Dr. Žirovnik povdarja, da so se leta 1913 zastanki s posebno energijo in enakim uspehom izterjavali; blagajnik je pisal nad 400 pisem. Poročilo se sprejme s posebno zahvalo g. blagajniku.

IV. Volitve.

Dr. Fran Novak predlaga, da se izvoli per acclamationem dosednji predsednik gospod dr. Danilo Majaron. Ta predlog sprejme skupščina s prisrčno ovacijo za zaslužnega dolgoletnega predsednika, ki ginjeno povdarja v svojem zahvalnem govoru, da bo rad posvečal svoje moči društvu, dokler bo mogel in da si sploh življenja izven „Pravnika“, ki mu je tako prirasel k srcu, misliti ne more. Sodeloval bo tem raje, ker dokazuje društvo svojo neusahljivo življensko moč v mirnem a trajnem in doslednem napredovanju ves čas svojega obstanka.

Nato se oglasi k besedi društveni tajnik dr. Mirko vitez Grasselli in pojasni, da bo z ozirom na premenjena društvena pravila, pa tudi z ozirom na naraščajoče društvene posle, ki zahtevajo neposredno sodelovanje odbornikov v društvu, misliti na premembe v sestavi društvenega odbora. Odpadla naj bi pred vsem volitev enega sicer najzaslužnejših društvnikov t. j. gosp. dr. Juro Hrašovec, ker mu je z izvolitvijo za društvenega poverjenika že odkazana odborniška funkcija. Izvoliti bi bilo v odbor za vnanja odbornika samo enega Hrvata in pa enega Slovenca kot zastopnika slovenskih pravnikov, živečih izven hrvaško-

slovenskega ozemlja; tudi bi bilo želeti, da se pridobi društvenemu odboru oseba iz finančnopravne stroke.

Gosp. sod. nadsvetnik Kavčnik predlaga na to izvolitev nastopne liste in sicer per acclamationem: Bežek Božidar, c. kr. sodni svetnik; Gerstenmeyer Fran, c. kr. finančni svetnik (na novo); dr. Grasselli Mirko vitez, c. kr. okrajni sodnik; dr. Lavrenčič Josip, odvetniški kandidat; dr. Kuhelj Karel, odvetniški kandidat (na novo); dr. Papež Oton, c. kr. sodni svetnik; Skarja Ivan, deželni tajnik; dr. Švigelj Anton, odvetnik — vsi v Ljubljani kot odborniki, gg. dr. Janko Babnik, c. kr. ministerialni svetnik i. t. d. na Dunaju in dr. Ivan Zuccon, odvetnik v Pulju kot vnanja odbornika in pa dr. Fran Munda, emer. odvetnik in dr. Janko Žirovnik, odvetnik v Ljubljani kot preglednika računov. Skupščina pritrdi temu predlogu in se na to izvrši izvolitev navedenih društvenih funkcionarjev enoglasno.

Skupščina sprejme na to naznanje odborov sklep, da poslujejo poleg društvenega (centralnega) odbora kot poverjeniki nastopni gospodje: dr. Janko Brejc, odvetnik v Celovcu za celovško okrožje; dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju za celjsko okrožje; dr. Matej Pretner, odvetnik v Trstu za okrožje Trst in Rovinj; dr. Fran Rosina, odvetnik v Mariboru za mariborsko okrožje; dež. sod. svetnik Ivan Toporiš za novomeško okrožje; dr. Gregor Žerjav, kazenski zagovornik v Gorici za goriško okrožje.

Gosp. dr. Matej Pretner je društveni poverjenik kot predsednik tržaške podružnice društva „Pravnik“ v Ljubljani.

V. Posamezni nasveti.

Predsednik dr. Danilo Majaron naznani, da je odbor v svoji današnji seji sklenil, da se Pravnikova petindvajsetletnica proslavi na primeren, društvenim smotrom odgovarjajoč način. O podrobnostih odbor ni sklepal; bistvene točke programa naj bi bile izredna (slavnostna) skupščina in banket; opozarja pa, da je društveni odbor prezaposlen vsled revizije Regallyjevega prevoda obč. drž. zakonika in da bi vsled tega nikakor ne mogel prevzeti vseh s prireditvijo, če tudi le skromne slavnosti združenih poslov. Po mnenju odbora naj bi skupščina izvolila poseben

odsek, ki bi dogovorno z odborom sestavil program in ga potem izvedel. Stavi formalni predlog, da se ta odsek takoj izvoli in predlaga izvolitev nastopnih gospodov: Ivan Kavčnik, c. kr. dež. sod. nadsvetnik, dr. Alojzij Kobal, odvetniški kandidat, dr. Ivan Lovrenčič, odvetnik, dr. Fran Novak, odvetnik in dr. Pavel Skaberne, c. kr. sodnik. Se zgodi in izjavijo izvoljeni, da sprejmó volitev. Predsednik na to sporoči, da se v kratkem skliče skupna seja društvenega odbora in posebnega odseka v svrhu določitve slavnostnega programa.

Daljša debata se razvije o društveni knjižnici. Sklene se, da se društvenemu odboru naroči, naj stopi v stik z vsemi ljubljanskimi društvi, ki imajo svoje (znanstvene) knjižnice, da se eventualno vse te knjižnice združijo, postavijo pod skupno upravo in ustvari na ta način temelj bodoči vseučiliški knjižnici. Potreba take ureditve se je s strani skupščinarjev poudarjala zlasti s tem, da društvena knjižnica vedno bolj raste, zahteva vedno več prostora in dela, krči s tem društvene dohodke, ne da bi knjižnica mogla izpolnjevati svoj namen, ker društvom ni mogoče vzdrževati stalnih bibliotekarjev, brez katerih na točen red v knjižnici ni računati.

Skupščina sklene tudi, da se zopet uvedejo pravniški jourfixi in se določi za to vsaka prva, event. tudi vsaka tretja sredo v mesecu. Lokal in čas sestanka se vsakokrat sproti objavi po ljubljanskih dnevnikih.

Po sklepu skupščine se priredi letos poleti pred sodnimi počitnicami izlet v Primorje in se odboru naroči, da stopi tozadevno v dogovor s tržaško, oziroma z bodočo goriško podružnico.

Ker je dnevni red izčrpan, zaključi predsednik ob 10^{1/2} uri zvečer zborovanje.

